

Institut za javnu upravu – aktivnosti

U nastojanju da se nastavi ubrzano razvijati u modernu organizaciju po uzoru na slične institute u drugim zemljama, Institut za javnu upravu iz Zagreba pokrenuo je niz aktivnosti koje bi uskoro trebale biti dodatno osnažene i proširene. Aktivnosti su usmjerene poboljšanju redovitih aktivnosti Instituta, jačanju edukacijske, publikacijske i konzultantske djelatnosti te, dugoročno, preoblikovanju u znanstveni institut za proučavanje javne uprave i ostvarenje znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku.

Među *redovitim* aktivnostima potrebno je spomenuti objavljivanje znanstveno-stručnog časopisa *Hrvatska javna uprava*, redovite tribine o aktualnim temama, kao i organizaciju godišnjeg savjetovanja Instituta. Ove je jeseni Institut organizirao dvije tribine. O novom Zakonu o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi raspravljalo se na tribini održanoj 29. listopada 2008. u Zagrebu. Uz izlagače, Sandu Pipunić iz Središnjeg državnog ureda za upravu i dr. sc. Alena Rajka iz Grada Opatije, u dinamičnoj stručnoj raspravi sudjelovao je velik broj zainteresiranih članova Instituta, ali i drugih stručnjaka iz državne uprave, lokalne i regionalne samouprave i drugih institucija. Druga tribina, o rezultatima i poteškoćama u ostvarenju Strategije reforme državne uprave, održala se 10. prosinca 2008. O Strategiji i rezultatima u njezinoj implementaciji govorila je Jadranka Jurinjak iz Središnjeg državnog ureda za upravu, dok je glavne probleme, poteškoće i ograničenja u ostvarenju Strategije obrazložio prof. dr. sc. Ivan Koprić s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Naredne tribine bit će posvećene temama zakona o plaćama u javnim službama, neposrednog izbora načelnika, gradonačelnika i župana, zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, reformi upravnog sudstva, i drugima.

Institut priprema godišnje savjetovanje o novom Zakonu o općem upravnom postupku koji će po svemu sudeći biti donesen u narednom tromjesečju. Savjetovanje će se održati krajem travnja 2008. uz sudjelovanje eminentnih eksperata iz zemlje i inozemstva. Institut želi objaviti tekstove

izlagača na tom skupu u posebnoj knjizi u suradnji s bibliotekom *Suvremena javna uprava* Društvenog veleučilišta u Zagrebu.

Institut se u pokušaju što otvorenijeg i dostupnijeg funkcioniranja služi novom internetskom stranicom www.iju.hr, čime postaje prepoznatljiv za sve koji žele brži protok informacija i lakši pristup najnovijim vijestima o radu Instituta.

Institut se također želi što više povezati sa sličnim organizacijama iz inozemstva te s njima uspostaviti ne samo kontakt nego i dublju suradnju. Zasad se razgovori vode sa sličnim organizacijama u zemljama okruženja, a u planu je i uspostava odnosa s institutima za javnu upravu u drugim europskim zemljama. Osim razmjene časopisa i svih informacija, u planu su zajednički stručni skupovi i drugi projekti.

Institut ne zanemaruje ni suradnju s hrvatskim institucijama, od Središnjeg državnog ureda za upravu, preko asocijacija jedinica lokalne i regionalne samouprave, Akademije lokalne demokracije, obrazovnih i drugih institucija. Vrijedi istaknuti da je na prijedlog Instituta za javnu upravu prof. dr. sc. Ivan Koprić postao članom Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora, jednako kao što je i prof. dr. sc. Dragan Medvedović postao članom Odbora za zakonodavstvo. Također, na poziv Središnjeg državnog ureda za upravu Institut je za člana Etičkog povjerenstva predložio doc. dr. sc. Gordanu Marčetić. U tom kontekstu vrijedi spomenuti da se Institut uključio, kao jedan od zakladnika, u osnivanje Zaklade »Dr. sc. Jadranko Crnić«, zajedno s nizom drugih hrvatskih institucija i tijela.

Institut je bio partner u organizaciji treće regionalne radionice o reformi državne uprave u području upravljanja ljudskim potencijalima na zapadnom Balkanu koja je održana u Zagrebu 4. i 5. studenoga 2008. (izvještaj na <http://europeandcis.undp.org/hrmcop>).

Na kraju, među redovitim aktivnostima treba spomenuti utemeljenje zasebne sekcije upravnih pravnika i prvostupnika javne uprave, koji međusobno dijele slične interesne pozicije i sličan tip obrazovanja, a pokazali su želju za čvršćom integracijom unutar Instituta. Riječ je o velikom broju kolegica i kolega koji su tijekom zadnjih desetljeća završavali studije za upravne pravnike odnosno prvostupnike javne uprave, a službuju u različitim tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim javnopravnim tijelima i osobama. Njihovim boljim organiziranjem Institut će dobiti nov zamah u svojim aktivnostima, a i povezat će se s vrlo agilnom Udrugom studentica i studenata upravnog studija Društvenog veleučilišta u Zagrebu, kao i s drugim sličnim studentskim udrugama.

Drugi pravac razvoja Institut vidi u jačanju edukacijske, publikacijske i konzultantske aktivnosti. Imenovanjem mr. sc. Vedrana Đulabića za urednika edicije *Priručnici za stručno usavršavanje* i Danijela Pešta za nadzera za projekte Institut je okrenuo novu stranicu svojeg institucionalnog razvoja. U ediciji *Priručnika* već je objavljen prvi priručnik, o izvršnim institucijama u lokalnoj samoupravi prof. dr. sc. Stjepana Ivaniševića, koji će poslužiti, nadati se, kako za napredne tečajeve Centra za izobrazbu i usavršavanje Središnjeg državnog ureda za upravu i Akademije lokalne demokracije, tako i u nastavi stručnih, poslijediplomskih i specijalističkih studija na sveučilištima, veleučilištima i visokim školama. Drugi će priručnik biti sastavljen od tekstova koji se bave zakonskom regulacijom pravnog statusa lokalnih službenika u Hrvatskoj, a bit će objavljen najkasnije u veljači 2009.

O daljnjem tijeku publikacijske aktivnosti Institut će voditi intenzivne razgovore s nadležnim institucijama, kako bi je uskladio s potrebama javne uprave. Priručnici će ujedno poslužiti kao temelj za ponudu tečajeva stručnog usavršavanja, koje Institut kani pokrenuti samostalno ili u suradnji s drugim institucijama. Ujedno, Institut će nastojati svoje članove uključiti kao eksperte u konzultantske projekte u zemlji i inozemstvu. Vrijedi napomenuti da je četvero članova Instituta obavilo istraživanje i podnijelo stručne izvještaje o stanju upravnog obrazovanja za potrebe Regionalne škole za javnu upravu koja se upravo utemeljuje sa sjedištem u Crnoj Gori.

Dugoročno, Institut će se nastojati preobraziti u znanstveni institut ili sudjelovati u osnivanju znanstvenog instituta, sukladno odredbama čl. 25.–27. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda, i 46/07), ne odustajući da istodobno na načelu slobodnog udruživanja i dalje okuplja sve hrvatske upravne eksperte. Kao što Hrvatskoj nedostaje institut za znanstveno proučavanje sudstva, tako nedostaje i javni znanstveni institut za proučavanje uprave i provedbu znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku. Postojeći Institut, osnovan kao udruga, ima i priliku i odgovornost razviti se u takav institut, ali i zadržati okupljanje svih koji se javnom upravom bave znanstveno ili stručno-praktično. Nova bi organizacija, dakle, morala imati čvršću jezgru zaposlenih istraživača i drugog osoblja, ali i asocijaciju svih drugih zainteresiranih upravnih službenika i eksperata.

Institut je formirao radnu skupinu koja treba ispitati pravne i druge pretpostavke i razraditi hodogram preoblikovanja. Preobrazba zahtijeva veliki napor, usklađen i s Vladom Republike Hrvatske. No, kako je reforma

hrvatske javne uprave jedan od važnih preduvjeta pristupa Hrvatske Europskoj uniji, ali i daljnjeg gospodarskog i svakog drugog napretka, nema sumnje da će inicijativa Instituta za preoblikovanjem dobiti širu potporu i pomoć. Njezini članovi i njihova kvaliteta jamac su takvog razvoja.

*Ivan Koprić**

* Prof. dr. sc. Ivan Koprić, predstojnik Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i predsjednik Instituta za javnu upravu (head of the Chair of Administrative Science, Faculty of Law, University of Zagreb, and president of the Institute of Public Administration, Zagreb)